

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-16591-012
Otsuse kuupäev	13. mai 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Veiko Kopamees
Tarbija	
Kaupleja	Locoport OÜ, 12925424
Tarbija nõue	Ostuhinna tagastamine täies ulatuses.
Asja läbivaatamise aeg	30. märts 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Osaühingul Locoport tagastada tarbijale ostuhinnast seni tagastamata osa, so 355,00 (kolmsada viiskümmend viis) eurot.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kauplejal teatada 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija ja Locoport OÜ sõlmisid 26.novembril 2021 tarbija elukohas müügilepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale üle kuivaurupuhasti ja tarbija võttis enesele kohustuse tasuda ostuhind 1 320,00 eurot. Müügieseme valdus anti tarbijale üle lepingu sõlmimisega samaaegselt.

29.novembril 2021 teatas tarbija kauplejale lepingust taganemisest; kaupleja kinnitas taganemisavalduse saamist samal päeval.

Tarbija viis 3.detsembril 2021 müügieseme kaupleja asukohta, kus kaupleja koostas toote tagastamise / lepingu tühistamise avalduse. Avalduses on märgitud, et tagastatava toote väärtus on vähenenud ja tarbijale tagastatavast summast tuleb maha arvata 355,00 eurot. 8.detsembril 2021 tagastas kaupleja tarbijale 965,00 eurot.

Tarbija väidab, et kaupleja tõi toote tema elukohta, avas pakendi ja soovitas toote korrasolekut ja toote omadusi kontrollida; selleks soovitas kaupleja tal valada masinasse vett. Kaupleja käivitas masina ja näitas kuidas seda kasutada. Peale kaupleja lahkumist valas ta vee masinast välja ega ole seda rohkem kasutanud.

Tarbija nõuab kauplejalt seni tagastamata ostuhinna tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et tarbija võttis ise toote pakendist välja, valas sellesse vett ja seadis toote töökorda. Tarbija peab hüvitama toote kasutamisest tingitud väärtuse vähenemise. Kasutamise tagajärjed on fikseeritud ankeedil; kogusumma on kulu, mille kaupleja peab kandma toote uueväärseks muutmiseks.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb vaidlusalune võlasuhe müügilepingul, mis on sõlmitud tarbija elukohas.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 järgi kohustub müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ostjale ülemineku, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Lepingute sõlmimise viisist lähtuvalt tuleb rakendada ka väljaspool kaupleja äriruume sõlmitavatele lepingutele ettenähtud sätteid (VÕS §-d 46-51).

Esmalt käsitab komisjon müügilepingu sõlmimise ja müügieseme kasutamisega seonduvat. Poolte selgitused kattuvad selles, et kaupleja pakkus tarbijale müügieset, so aurupuhastit 26.novembril 2021 tarbija elukohas. Vaidlust ei ole ka selles, et toote pakend avati, sellesse pandi vett ja seade lülitati tööle.

Tarbija väidab, et temale müüdava toote pakendi avas kaupleja ja soovitas selle soojenemise kontrollimiseks valada masinasse vett. Toote käivitas ja seda katsetas kaupleja. Kaupleja väidab, et toote võttis pakendist välja tarbija, täitis selle veega ja katsetas selle toimimist.

Komisjoni arvates omab määravat tähendust asjaolu, et seadme korrasolekut kontrolliti kaupleja juuresolekul. Kuivõrd tegemist oli tarbija kodus toimunud esitlusega, toimus seadme kontrollimine kaupleja juhendamise ja kontrolli all. Komisjoni hinnagul ei ole seejuures oluline, kas ühte või teist nuppu vajutas kaupleja või tarbija. Olukorras, kus seade on müüja valduses (kontrolli all) ja leping alles sõlmimisel, vastutab kauba kasutamise ulatuse ja selle tagajärgede eest üldjuhul kauba müüja. Vastutuse saaks ostjale üle kanda üksnes olukorras, kus ostja keeldub müüja juhiseid järgimast.

Järgnevalt käsitab komisjon taganemisõigusega seonduvat.

VÕS § 49 lg 1 järgi on tarbijal õigus väljaspool äriruume sõlmitavast lepingust taganeda põhjust avaldamata 14 päeva jooksul. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 69 järgi muutub kindlale isikule tehtud tahteavaldus kehtivaks selle kättesaamisega; tahteavaldus loetakse kättesaaduks, kui see on saadetud saajale ja saajal on olnud mõistlik võimalus sellega tutvuda.

Tarbija on teatanud lepingust taganemisest 29.novembril 2021; kaupleja on tarbija tahteavalduse kättesaamist kinnitanud samal päeval, millest saab järeldada, et kauplejal oli võimalus selle sisuga tutvuda.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija on seaduses ettenähtud tähtaja kestel kasutanud lepingust taganemise õigust.

VÕS § 188 järgi lõpetab lepingust taganemise tahteavaldus lepingu; tegemist on ühepoolse kujundusõigusega, mis ei vaja teise poole nõustumust. Tarbija 29.novembri 2021 avaldus lõpetas tarbija elukohas 26.novembril 2021 sõlmitud müügilepingu ja pooled vabanesid

lepingu täitmise kohustusest.

Lepingu lõppemisega tekkis poolte vahel tagasitäitmisse, mille sisuks on poolte õigused ja kohustused lepingu alusel üleantud välja nõudmises (tagastamises) ja/või väärtuse hüvitamises.

Tarbija tagastas kauplejale müügieseme 3.detsembril 2021, mida kinnitab märged müügilepingul. Kaupleja on tagastanud ostuhinna tarbijale üksnes osaliselt, pidades tagastatavast summast kinni hüvitise 355,00 eurot.

Pooled vaidlevad tagastatud kauba väärtuse ja hüvitise suuruse üle.

Kauba müüjal on seadusest tulenevalt õigus eeldada, et lepingust taganemise korral tagastab ostja toote, mis on samaväärne ostjale lepingu sõlmimise järgselt üleantud tootega. Kui see nii ei ole, on kauplajal õigus seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses saada tarbijalt asja väärtuse vähenemise eest proportsionaalset hüvitist.

VÕS § 49¹ lg 3 järgi vastutab tarbija tagastamisele kuuluva asja väärtuse vähenemise eest üksnes juhul, kui ta on asja kasutanud muul viisil, kui on vaja asja olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks.

Kuivõrd müügileping sõlmiti tootele, mis anti ostjale üle peale kaupleja juuresolekul selle kompleksuse ja korrasoleku kontrollimist, on kauplajal õigus nõuda tarbijalt tagasitäitmisse samaväärse toote üleandmist.

Kaupleja heidab tarbijale ette toote väärtuse vähendamist. Komisjoni hinnangul ei ole kaupleja etteheited põhjendatud ega tõendatud. Väärtuse vähenemise tõendamise koormus lasub kauplajal. Kaupleja selgitustest ei ole võimalik aru saada, millised toote omadused olid märkimisväärselt muutunud.

Kaupleja ei ole tõendanud, et tarbijale üleantud toode oli uus, so varem kasutamata. Seda asjaolu tuleb eeldada tootja pakendis kauba üleandmisel; kõnealusel juhul anti tarbijale üle küll pakendatud toode, kuid puudub teave selles, kas tegemist oli tootja pakendiga. Pakendi avamine seadme kontrollimiseks ei mõjuta iseenesest kauba väärtust; reeglina ei vähenda väärtust ka seadme elektrivõrku ühendamise. Sellekohane kontrolliv tegevus on tavapärane ka kauplustes.

Poolte selgituse kohaselt valati seadmesse vett põhjusel, et kontrollida vee soojenemist. Kumbki pool ei väida, et seadmega oleks proovitud midagi puhastada; sellekohane vajadus ka puudus, kuivõrd seadme kasutamist oli kaupleja eelnevalt tutvustanud teise, müügiesemeks mitteoleva seadmega.

Tarbija väidab, et valas peale kaupleja esindaja lahkumist vee seadmest välja ega ole seadet rohkem kasutanud. Kaupleja ei ole tarbija väiteid ühegi tõendiga kummutanud. Komisjoni arvates ei saa aurupuhasti väärtust märkimisväärselt vähendada sellesse vee valamine ja vee soojenemise testimine.

Kaupleja poolt 26.novembril 2021 koostatud aktist ei ole võimalik aru saada, mis oli juhtunud suurte lappidega (väärtuse vähenemine 15,00 eurot), voolikuga (hooldus 30,00 eurot) ja boileriga (hooldus 200,00 eurot). Puudub mistahes kirjeldus või muu tõend, millelt oleks näha korpuse vigastused (100,00 eurot); põhjendamata on komplekteerimise maksumus (10,00 eurot).

Komisjoni arvates ei ole kaupleja dokument toote väärtuse vähenemise tõendamisel veenev. Toote tagastamises avalduses sisalduv nimekiri ja kaupleja märkused ei tõenda iseenesest väärtuse vähenemist ja/või toote erinevate detailide kahjustusi. Dokumendist ei selgu, miks on erinevad toote osad sellesse nimekirja kantud ning mida kajastab samal real dokumenti märgitud number. Arvestades tehingu sõlmimise aega ja lepingust taganemise aega (kolmandal päeval peale toote üleandmist), ei ole eluliselt usutav, et tootele on pärast lepingu sõlmimist tekitatud sedavõrd suured kahjustused.

Edasise praktika kujundamise huvides peab komisjon vajalikuks selgitada, et toote üleandmisel tuleks selle seisund (sh pakend) ühiselt üle vaadata ja võimalikult esinevad puudused aktis fikseerida. Samalaadne tegevus peab toimuma ka toote tagastamisel. Tagastatav toode tuleks võimalusel koos üle vaadata ja võimalikud (uued) kahjustused aktis või selle lisades (nt fotodel) kontrollitaval kujul kirjeldada. Kui kahjustuste olemasolus või väärtuse vähenemises tekivad erimeelsused, siis tuleks ka need akti sisse kanda. Toote üleandjal on õigus akti koopiale.

Kõnealusel juhul sellist dokumenti koostatud ei ole; toote väärtuse vähendamine ei ole veenvalt tõendatud.

VÕS § 49'' lg 1 järgi lasub kauplejal kohustus tagastada lepingust taganemise korral tarbijale ostuhind viivitamata, kuid mitte hiljem, kui 14 päeva möödumisel. Kaupleja on tagastanud ostuhinnast üksnes osa.

Tarbija nõue kinni peetud ostuhinna tagastamises on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Veiko Kopamees
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/